

get, at der er tendenser til, at fædre generelt tager sig mere af deres børn end tidligere. På den anden side er det efter udvalgets opfattelse urealistisk at forestille sig, at forholdene vil ændre sig meget i nær fremtid, når f.eks. henses til kønsfordelingen blandt forældre, der vælger at gå på deltidsarbejde af hensyn til børnene, eller til antallet af fædre, der tager forældreorlov.

Udvalget afstår på den baggrund fra at foreslå kriterierne for forældremyndighedsafgørelser ændret og henviser til, at ligestilling i henseende til forældremyndighed ikke er et spørgsmål om udformningen af lovregler, men derimod afhængig af familiestrukturen, som igen er socialt og samfundsmæssigt bestemt.

Justitsministeriet er enig i udvalgets synspunkter og finder således ikke grundlag for af ligestillingshensyn at foreslå en ændring af kriterierne for forældremyndighedsafgørelser, således at der f.eks. i visse tilfælde gives faderen en fortrinsstilling i forhold til moderen.

4. Samvær

4.1. Retten til samvær

Ifølge myndighedslovens § 23 skal barnets forbindelse med begge forældre søges bevaret ved, at den, der ikke har del i forældremyndigheden, har ret til samvær. Kan forældrene ikke blive enige, træffer statsamtet efter anmodning afgørelse om omfanget og udøvelsen af samværet og kan fastsætte de nødvendige bestemmelser i forbindelse hermed, jf. herved myndighedslovens § 24, stk. 1. Statsamtet kan ifølge § 24, stk. 2, afslå at fastsætte samvær og kan ændre eller ophæve en afgørelse eller aftale om samvær, hvis hensynet til, hvad der er bedst for barnet, taler derfor. Ved denne afgørelse skal der navnlig tages hensyn til den pågældendes hidtidige forbindelse med barnet.

Som nævnt under pkt. 2.2., foreslås det, at der ved fælles forældremyndighed også bliver ret til samvær for den af forældrene, der ikke har barnet boende, og således adgang til at få statsamtets afgørelse om omfanget af samværet.

Forældremyndighedsudvalget har derudover overvejet, hvorvidt den gældende regel i myndighedslovens § 24, stk. 2, 2. pkt., bør opretholdes. Efter denne bestemmelse skal statsamtet som nævnt ovenfor ved afgørelsen af, om samværsret skal afslås, ændres eller ophæves, navnlig tage hensyn til den pågældendes hidtidige forbindelse med barnet. Efter udvalgets opfattelse har reglen udspillet sin rolle, idet varigheden af barnets samvær eller samliv med den af forældrene, der anmoder om fastsættelse af

samvær, i praksis spiller en stadig mindre rolle. Bestemmelsen foreslås derfor ophævet. Der henvises i øvrigt til betænkningen s. 110-113.

Det har ligget uden for Forældremyndighedsudvalgets kommissorium at overveje spørgsmålet om samvær for andre end biologiske forældre, f.eks. en udvidelse af kredsen af samværsberettigede til bedsteforældre eller andre personer, der gennem længere perioder har haft et nært forhold til barnet. Om dette spørgsmål henvises til betænkningen s. 125-127.

Justitsministeriet er enig i, at den gældende bestemmelse i myndighedslovens § 24, stk. 2, 2. pkt., ikke bør videreføres. Efter lovforslagets § 16 har alle forældre, der ikke har barnet boende, ret til samvær. Statsamtet må således ved afgørelsen om samvær tage hensyn til barnets interesse i at have kontakt til begge forældre. Også selv om forældrene ikke tidligere har levet sammen eller kun har levet sammen i kort tid, må der i videre omfang end hidtil lægges vægt på, at der i takt med, at barnets alder og udvikling taler for det, etableres en kontakt til den af forældrene, der ikke har del i forældremyndigheden. Myndighedslovens § 24, stk. 2, 2. pkt., er derfor ikke gentaget i lovforslagets § 17, der erstatter den gældende lovs § 24.

Statsamtet skal ved afgørelsen af, hvilket omfang et samvær bør have, tage hensyn til, hvad der er bedst for barnet. Hvis der f.eks. er tale om et lille barn, vil samværet eventuelt kunne begrænses til nogle få timer ad gangen og derefter forøges i takt med barnets alder. Hvis den af forældrene, der har forældremyndigheden, er betænkelig ved at udlevere et lille barn til samvær, vil der eventuelt i en overgangsperiode kunne blive tale om samvær under overvågning. Om overvåget samvær henvises i øvrigt til pkt. 4.4.

4.2. Ændring og ophævelse af samvær samt afslag på samvær

Som nævnt ovenfor under pkt. 4.1., er kriterierne i den gældende bestemmelse i myndighedslovens § 24, stk. 2, for at afslå at fastsætte samvær og ændre eller ophæve en afgørelse eller aftale om samvær de samme, nemlig at hensynet til, hvad der er bedst for barnet, taler derfor.

Forældremyndighedsudvalget anfører, at dette kriterium giver forældrene mulighed for at kræve, at statsamtet tager samværs spørgsmålet op til fornyet behandling, selv om forholdene er uændrede siden sidste afgørelse om samvær. Statsamtet skal i princippet gennemføre en fuldstændig sagsbehandling ved hver ny henvendelse. Dette har i praksis i nogle sager givet anledning til gentagne henvendelser til